

ACC. N:R M. 14202:1-10.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Skåne Upptecknare: Nils Briante, Malmö
Härad: Gärds Berättare: " " "
Socken: V. Vram Berättarens yrke: färmare
Uppteckningsår: 1956 Född år 1883 i V. Vram

Emigration. s. 1-10.

LWF 103

Svar å LUF 103.

ACC. Nr M. 14202:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf. 103

Emigrations, svar å LUF 103.

Först vill jag göra känt, att berättare och upptecknare är samma person. Visserligen kunde jag nämna personer som berättat en del av vad jag här meddelar, men som ett flertal omstakat måhända samma sak och jag sjölr. i efterlämnade brev och anteckningar, arfverit en del av medan om-
talade personers lönadsöden. Så för jag svara för vad som här meddelas. Jag kan även meddela, att de som har berättat något, vara födda tidigt 1812 och senast 1860.
Jeppa Nilsson, född i Skettilljunga, V. Wrams socken, den 27 febr. 1837, emigrerade (rymde) som 18 årig till England. Efter fyra års bortavaro återkom han hem Orsaken till att han lämnade hemmet var äventyrs-
lust och faders stränghet. Efter sin hemkomst hade han nog stannat hemma, då han blivit kär i en flicka, som han ~~här~~ ännade gifta sig med, om inte en händelse föranlett en hastig arresa. Jeppa besökte en martnad

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

i Christiands-stad, där en brottare uppträdde och utlovade 500 daler till den som kunde övervinna honom i s.k. fri brottnings. Jeppa anmälde sig. Den store brottaren såg över på den mycket mindre, men mästare Jeppa. För att visa sin överlägsenhet jonglerade brottaren en stund med Jeppa innan själva brottningen började. Efter någon minut anföll Jeppa brottaren och blixtsnabbt låg denne på ryggen, i vilket läge han blev kvar till en stund utan möjlighet att kunna göra sig fri. När han blev släppt sprang han upp och tilldelade Jeppa en tungande örfil så han flög utåt golvet, och därmed var slagmålet i gång. Jeppa rusade på den store brottaren och med sina ungdomliga och fränade jättekrafter lyfte han brottaren upp över huvudet och slog honom i ryggen, där han blev liggande barnslig med blod rinnande ur öron och mun. Jeppa blev lugnt stående kvar och såg på den slagne matständeren tills han kände ett hårt grepp i armen och hörde en stark röst uppmana honom följa med. Det var den

År 100 LUF 103.

ACC. N:R M. 14202:3.

närvarande stadsrätten, som ingrep. Nu blev det liv i Jeppa. Han slungade från sig ordningsmannen och sökte springa från platsen men blev gripen av en annan vakt som emellertid endast fick behålla Jeppas kläder från övertröjan. Efter ett kort besök i hemmet och en knapphändig förklaring, begav han sig bort utan att omfala varthän. Ett par månader därefter ankom ett brev till fadern, med adress till en Västengulsträskstad. Hans far skrattlagnade till honom. Beträffande hans förhållanden angående brottaren kunde han vara lugn, och han uppmanades, att som biederlig karl snart återvända hem, då han kunde vänta barn med sin fästmo och giftermålet borde vara ingånget innan barnet föddes. Jeppa kom hem med styrmansbrev på fästans och lyckades bli gift några dagar innan barnet föddes. Endast några veckor därefter var hans hustru och barn döda. Jeppa begav sig åter bort för att aldrig mer återkomma. Det dröjde år innan man börde

FOLKLIVS-
ARKIVET.
LUND

3

23

Svar på LUF 103.

ACC. N:R M. 14202:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.

ifrån honom. Hans adress var nu Philadelphia och i
brevet omtalas att han var befälhavare på en liten
hjulångare i kustfart. Han omtalade även att
han tänkte gifte om sig med en systa, Carolina
Willands. I senare brev omtalas att så blivit fallet. När
han var omkring 36 år mistade han fingrarna på sin vänstra
tummen och lillfinger undantagna. Han tänkte nu sälja
den nu egna hjulbåten och slå sig ner i ett av tystrar
bestående samhälle strax utanför Philadelphia. Från
den tiden har jag läst hans brev och det omtalas att
han var president i kommunalförvaltningen. Han
drev även någon affärsverksamhet. Nu upphörde all
förbindelse med feppa, sedan han far uppmanat
honom ta sig tillvara för spekulationer (i temtmärk)
Någon emellanåt gång med är emellan, fick hans yngste
bröder (som han aldrig sett) brev från honom, men så smärning
om upphörde även dessa. I slutet av 80-talet blev
min egen far godman för hans här i landet kvar.
Varande

tillhörigheter. När Jeppas far avled 1895 lät gode-
mannen efterlysa honom genom utrikesdepartementet
och ett svenskt konsulat i Philadelphia, men resultatet
blev negativt, varför han död förklarades och hans till-
hörigheter och arwmedel fördelades bland hans systers.

Jeppa var död i livet, ty två år senare kunde man läsa
i St. Dagbl. att James (Jeppa) Nilsson från Stettilljunga
i V. Wamsoute utliden i Philadelphia och där efterlämnat
arwinger. 1898. framträdde en svenskamerikan James (Jeppas)
Åttrisson, en kusin till Jeppa, efter 22 års bortvaro. Han
omstötade att då han ankom till Amerika fick han
och hans bröder John bo i Jeppas familj någon tid, som gäster.
Han hade då ett väl ordnat hem, och han hade 3 barn.
Omkr. 10 år därefter hade Jeppas äldste son, Carl Godtkef, en liten
fabrikfabrik. Andre sonen Lorentz Henry hade startat en
porcellins affär i Philadelphia. Att Jeppa skulle vara
död 1897 visade inte Åttrisson, utan det var nog en annan

II Jeppa Nilsson från Stettilljunga som emigrerat några år
Senare.

Svar på LUF 103.

ACC. N:R M. 14202:6.

6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Han var husmannspojke, och i unga år begär
han sig till USA för att vinna bättre utkomst möj-
lighet än i hemorten, som vid denna tid var fattig.
Om han regelbundet genom brev hade förbindelse med
sina föräldra hörde jag aldrig omfals, då de voro döda
innan meddelarens tid. Denne Jeppe Nilsson avled,
enf. Str. Dagbl. något av första åren på 1900-talet, Han
efterlämnade egendom och arvingar i USA.

John och Jöns Åtresson toro söner till småbrukaren
Cätre Jönsson (Gögg), Strättilljunga, V. Vrom och födda
omkring början av 1860-talet. Cätre Jönsson var öfverflyttad och det
lilla jordbruket kunde ej livnära tre vuxna bröder, varf. John
och Jöns beslutat sig för att resa till Amerika, där de hört sägas
att emigranter fingo land gratis samt fri resa till den plats
där de skulle röja jord. Deras far sålde sitt lilla lantbruk
och höjste ett annu mindre. Samt lånade sönerne mellan-
skilnad i pengar till deras resa. Men några som kallat
ceremonier begära de sig tytt och stilla i väg till Melmo.

Svar i LUF 103.

ACC. N:R M. 14202:7.

^{Malmö}
Till fingo de åka snålstejns med förbörden
Pesan över sundet. Känner jag inte till,
men i Kläpparna blev de omhändert-
tagna av en emigrantsagent. Som de endast hade
med sig prästbetyg blev de hänvisade till
en steam gata, där de kunde få sina pass-
ter omplottande för en mindre penning, men
då fingo de inte gå ensamma, utan agen-
ten medföljde. Vidare fingo de avisering på
hur lämplig proviant. Steamer var. Om bord
stannade de dagligen för te under överfarten till
England. Efter någon dag var båten färdig att
avgå. Det var ett danskt segelfartyg med
ingomarkier som hyg. beakt. Befälhavaren
var en hygglig man, men hans styrman var
så och busaktig. Det var ganska varma dagar
och närlagen kall vind och hög sjö, men närlagen
inga av passagerarna var sjösjuka. Därmed

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7.

Svar å LUF 103

ACC. N:R M. 14202:8.

8

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

8

voro en del dödsförsläktade. då fartyget
stänkades, när den lilla ängstskennan
stänks arbetade bäst i den grova sjön. Från
komma till England skredes de ombord på
ett stort affärsskepp, som låg färdigt att
avgå. Förhållandena och behandling av emi-
granterna var betydligt sämre än i det
amerikanska fartyget. Fartyget anlände inte så
som man brukligt är, New York utan Philadel-
fia. Man tog ett gott flyg till New York för en
brev för man mätte i London. Man
John och följde upp till så fort om ständigt be-
na med gäva sin frände, den förut nämnda Jeppe
Nilsson, där de gästade några dagar, för att
vila efter resan och utöka en del upplysningar.
De bodde på sin värdas sig till att en myndig
beträffande legitimerade emigrant kontor. Här fingo
de veta att de kunde arbeta 60 acker jord-
område i

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

en fleckad nybyggars direkt. Vidare fingo
 de fräsa och i vita fall mindre län
 för närings behov. Pojkarna valde en plats
 som hette Obrian Co i staten Iowa. De blev
 grannar med bra jord tycken, som de efter
 ett par år ^{sen} i kultur, varför de för egen
 begär fingo sig tilldelade tyfverligare andra
 60 akker. Den tjänste man som krävde
 deras pengar förordade att de till Rovers pris
 skulle få köpa angränsande jord, då de vint
 att de kunde skära den mänskligt. Tratten
 där omkring blev huvudsakligen bestående av
 vilda i regel alla blev väl säkerade. Efter att
 förs betitlat sin gamle far 1848 och denna död 1860, upp-
 höjde bröderna Ahlstrom med sin förlindelse till
 hemlandet.

Men kan som regel säga, att det som brösa till
 Amerikas resor var i första fall tanken på att de

Svar ä LUF 103.

ACC. N:R M. 14202:10.

10.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

10.

Sig berättar uttermäst än hemma, men en del även
lystare kom ofta till syns i amerikanska. Men
kunde sig hemma skära guld med följtenivå om
men blott var kullig och nog. Det fanns få som
lystades och kommo åter, men även i flesta fall.
mitt lystande och förtvinnande. En del äter-
kommo med blott eller mindre språkligt
och berättar sig hemma. En del blev aldrig rot fast
direkt utan guldade fram och åter en flackig gång.
Men kunde berättar om en mängd olika livsöden
som blott på biter tiden av Ollantern. Någon
särskild från hemmet är också har en gra-
fioner inte med fört. Varför jag berättat så
utfridigt beror på, har det i allmänhet gick i
om talade få, gick det ^{även} stort i alla andra.
Amerika blev här jag inga. De blev i stort antal
berätta vid vård 1926. Främst kan jag berätta
om olika möten. Slut på boken ä LUF 103